

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Hradci Králové rozhodl soudkyní JUDr. Ivanou Dušákovou ve věci

žalobce:

██████████, narozen ██████████
bydlištěm ██████████
zastoupen advokátem: Mgr. Libor Zbořil
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha

proti

žalovanému:

statutární město Hradec Králové, IČO 00268810
sídlem Československé armády 408/51, 500 03 Hradec Králové

vedlejší účastník na straně žalované:

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 47116617
sídlem Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8

o náhradu škody a nemajetkové újmy

takto:

- I. **Zamítá se žaloba, kterou se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 2 930 825,45 Kč.**
- II. **Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 4 800 Kč, a to ve lhůtě tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.**
- III. **Žalobce je povinen zaplatit vedlejšímu účastníkovi náhradu nákladů řízení ve výši 3 600 Kč, a to ve lhůtě tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.**

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████

Odůvodnění

1. Žalobce se domáhal žalobou podanou soudu proti žalovanému 22. 6. 2022 zaplacení částky 2 930 825,45 Kč a příslušenství, jež spočívalo v náhradě nákladů řízení. Žalobce nárokoval bolestné ve výši 240 731,75 Kč a náhradu za ztrátu na výdělku ve výši 2 690 093,70 Kč za dobu od 1. 8. 2019 do 26. 4. 2023, neboť od 1. 8. 2019 měl nastoupit do zaměstnání v Drážďanech. Žalobce tvrdil, že jeho syn [REDAKCE] pracoval dne [REDAKCE] 2019 na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] na rekonstrukci stavby chaty ve vlastnictví jeho babičky. V době přítomnosti na uvedeném pozemku byl žalobcův syn [REDAKCE] svědkem pádu větve osiky na veřejnou komunikaci na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], k pádu větve došlo přibližně mezi 15. až 16. hodinou. Spadlá větev přesahovala i na parcelu č. [REDAKCE] kde [REDAKCE] pracoval. V návaznosti na tuto událost a skutečnost, že spadlá větev stromu ležela na oplocení a bráně předmětné zahrady a bránila řádnému vstupu na zahradu, požádal [REDAKCE] telefonicky svého otce, tj. žalobce, o pomoc s odklizením stromu z plotu. Žalobce dorazil na místo události a telefonicky přivolal na pomoc svého druhého syna [REDAKCE] mladšího. Žalobce tvrdil, že kontaktoval telefonicky pana [REDAKCE], který byl v té době zaměstnancem společnosti Městské lesy Hradec Králové a.s., která vykonává správu lesních pozemků ve vlastnictví žalovaného. Žalobce popsal panu [REDAKCE] událost a stávající stav a požádal jej o pomoc a pokyn, jak se spadlou větví naložit. Pan [REDAKCE] žalobci řekl, ať větev odklidí svépomocí a dřevo si ponechá. Žalobce se dohodl na místě s oběma syny, že svépomocí odklidí spadlou větev a sdělil jim, že zajde do chaty na pozemku parcelní č. [REDAKCE] pro řetězovou pilu. V okamžiku, kdy se žalobce prodíral branou do zahrady [REDAKCE], blokovanou spadlou větví z osiky, spadla na žalobce dubová větev a způsobila mu závažná poranění. Žalobce byl původně otočen čelem do zahrady směrem k chatě, nicméně v posledním okamžiku se otočil v reakci na zvuky pádu větve a pravděpodobně i volání svých synů. Žalobcovi synové [REDAKCE] a [REDAKCE] přivolali po pádu větve na žalobce záchrannou službu prostřednictvím linky 112 a poskytli žalobci první pomoc. Žalobce následně kontaktoval osoby, o kterých se domníval, že jsou vlastníky stromu, jehož větev mu způsobila újmu na zdraví, a to [REDAKCE] a [REDAKCE], spoluvlastníky sousedního pozemku parcelní č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], kteří žalobcův nárok odmítli. V návaznosti na tuto skutečnost nechal žalobce vypracovat odborné vyjádření [REDAKCE], jehož součástí je zaměření pozice předmětného dubu, ze kterého spadla větev a způsobila žalobci újmu na zdraví, jakož i poloha topolu osika, jehož část koruny byla zavěšena v koruně sousedícího dubu. Z předmětného zaměření polohy obou stromů vyplynulo, že větev, která způsobila žalobci újmu na zdraví, spadla ze stromu rostoucího na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], přičemž část koruny topolu osika ze stromu na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v témže katastrálním území spadla přibližně hodinu před škodní událostí na pozemní komunikaci a částečně na zahradu na pozemku parcelní č. [REDAKCE]. Žalobce byl přesvědčen, že pasivní legitimace je dána na straně žalovaného, když újmu na zdraví mu způsobila větev, která se odlomila ze stromu ve vlastnictví žalovaného. Žalobce tvrdil, že žalovaný porušil prevenční povinnost tím, že zanedbal péči o lesní porost na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] tak, že přehlédl ulomenou větev (část koruny) topolu osika zavěšenou v koruně dubu rostoucího právě na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], když z tohoto stavu lesního porostu muselo být žalovanému zřejmé, že ulomená větev topolu osika visící z pozemku [REDAKCE] v koruně sousedícího dubu, může svým pádem ohrozit život a zdraví osob v bezprostředním okolí.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

Pádem větve dubu byla žalobci způsobena újma na zdraví a žalobce tvrdil existenci příčinné souvislosti mezi porušením zákonné povinnosti a újmou na žalobcově zdraví. Žalovaný porušil preventivní povinnost ve smyslu § 2901 občanského zákoníku, žalovaný měl a mohl vědět o nebezpečné situaci, kterou vytváří visící větev topolu osika vetknutá do koruny dubu ve vlastnictví žalovaného, přičemž i přes tuto skutečnost nebezpečný stav neodstranil. Žalobce je proto přesvědčen, že u žalovaného je dáno zavinění z nedbalosti.

2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Namítal, že žalobce neuvedl, v jakém konkrétním místě mělo k pádu větve dojít, tj. neoznačil strom, z něhož větev měla spadnout, ani místo, ze kterého se následně měla větev odrazit, a ani místo, na které měla následně větev dopadnout. Pozemek parcelní č. [REDACTED] má přitom výměru 337 m², pozemek parcelní č. [REDACTED] pak dokonce 511 984 m². Žalovaný se neztotožnil se žalobcovým tvrzením, že žalovaný porušil prevenční povinnost stanovenou § 2901 občanského zákoníku tím, že přehlédl ulomenou větev topolu osika zavěšenou v koruně dubu. Žalovaný uvedl, že vlastník lesa nemůže odpovídat za každou škodu na zdraví a majetku osob, které do lesa vstupují, neboť je vyloučeno, aby měl pod plnou kontrolou stav veškerého porostu v lese. Prevenční povinnost subjektu vykonávajícího právo hospodaření v lesích nelze vykládat tak, že si má počínat v každém okamžiku tak, aby byla zcela vyloučena možnost pádu stromu, tím spíše pak jeho části. V této souvislosti žalovaný odkazuje na úpravu provedenou zákonem č. 289/1995 Sb., lesním zákonem. Jak lesní zákon, tak občanský zákoník upravují povinnost předcházet hrozícím škodám, nezakládá však absolutní odpovědnost za všech okolností za pád stromu ze sousedního pozemku. Není-li objektivně možno nebezpečí pádu stromu předvídat, pak neexistuje povinnost k provedení nezbytně nutných opatření k zabezpečení komunikace proti hrozící škodě pádem stromu ze sousedního pozemku (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 4. 2014, sp. zn. 25 Cdo 2358/2013). Žalovaný uvedl, že ze žalobcových tvrzení naopak vyplývá, že k porušení prevenční povinnosti došlo ze strany žalobce, když se po pádu větve topolu osika dostavil na inkriminované místo, pohyboval se po něm a rozhodl se sám cizí strom rozřezat a odklidit, a to namísto toho, aby postupoval obvyklým způsobem, tedy přivolal hasiče za účelem bezodkladného odklizení spadlé větve, event. vyzval vlastníka stromu a vyčkal, až větev odklidí. Pokud bylo žalobci známo, že již dříve došlo k odlomení a zavěšení větve topolu osiky do větve dubu, měl tuto skutečnost v rámci prevenční povinnosti vlastníků stromů oznámit. Žalovaný zpochybnil i posloupnost pádu větví, když z tvrzení žalobce vyplývá, že nejprve spadla zavěšená větev a teprve následně mělo dojít k odlomení větve dubové. Není zřejmé, jakým způsobem mohlo dojít k samovolnému uvolnění zavěšené větve a jejímu následnému pádu bez toho, aniž by nejdříve spadla větev, na níž byla zavěšena. Žalovaný s ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti nemá za prokázané, že žalobce zranila větev ze stromu ve vlastnictví žalovaného. Sám žalobce přitom uvedl, že se nejprve se žádostí o náhradu škody obrátil na osoby, o kterých se domníval, že jsou vlastníky stromu, jehož větev mu způsobila újmu. Zároveň však tvrdí, že po pádu větve topolu osika kontaktoval [REDACTED], zaměstnance společnosti Městské lesy Hradec Králové a.s., která vykonává správu lesních pozemků ve vlastnictví žalovaného. V těchto tvrzeních žalovaný spatřuje zjevný rozpor ohledně stromu, resp. větve, která měla žalobci újmu způsobit. Žalovaný dále sporoval mechanismus vzniku, příčinu úrazu a porušení jakékoliv konkrétní povinnosti. Žalobce navíc o svém nároku poprvé informoval žalovaného až po třech letech od úrazu, a to v předžalobní výzvě.
3. Vedlejší účastník navrhl zamítnutí žaloby a zcela se ztotožnil s vyjádřením žalovaného. Za jedinou prokázanou skutečnost v řízení považoval vedlejší účastník desetidenní hospitalizaci žalobce na ortopedii od 1.7. 2019 do 10. 7. 2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

4. Soud provedl dokazování a zjistil následující právně významné skutečnosti:
5. Z informací o pozemcích v katastrálním území [REDAKCE], obci Hradec Králové, bylo zjištěno, že
- žalovaný je vlastníkem pozemku parcelní číslo [REDAKCE] lesního pozemku, o evidované výměře 511 984 m²,
 - žalovaný je vlastníkem pozemku parcelní číslo [REDAKCE] ostatní plochy, ostatní komunikace, o evidované výměře 3 860 m²,
 - [REDAKCE] a [REDAKCE] jsou podílovými spoluvlastníky pozemku parcelní číslo [REDAKCE], lesního pozemku, o evidované výměře 114 m²,
 - [REDAKCE] je spoluvlastníkem pozemku p. č. st. [REDAKCE] zastavěné plochy a nádvoří, o evidované výměře 49 m², na pozemku je stavba č. ev. [REDAKCE], a pozemku parcelní číslo [REDAKCE] zahrady, o evidované výměře 337 m².
6. Ze záznamu o výjezdu Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje, p.o., soud zjistil, že dne [REDAKCE] 2019 v 19:04 hodin byla přijata výzva k výjezdu na místo zásahu [REDAKCE], [REDAKCE]. Výjezd byl proveden s posádkou ve složení záchranář [REDAKCE] a řidič [REDAKCE]. Záchraná služba dorazila na místo v 19:19 hodin. V popisu události bylo uvedeno, že na stromu cca 10 m za pacientem (tj. žalobcem) se ulomila větev v cca 6 m výšce, dopadla listnatou částí na zem, převrátila se a kmenovou částí praštila pacienta do hlavy, ten upadl snad na pravou stranu na rameno, došlo k chvilkovému bezvědomí, během pár vteřin komunikoval, na událost si pamatoval.
7. Soud provedl důkaz listinami ze spisu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, Územního odboru v [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]
- Z usnesení ze dne [REDAKCE] 2020 bylo zjištěno, že policie odložila trestní věc podezření ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, kterého se měl dopustit neznámý pachatel tím, že dostatečně nezabezpečil na soukromém pozemku vzrostlý dub a suchou osiku, kdy [REDAKCE] 2019 došlo k odlomení větve dubu, která po pádu na zem následně přes veřejnou cestu zasáhla poškozeného – žalobce – kterého srazila na zem do bezvědomí, kdy následným vyšetřením byla zjištěna mnohočetná zranění. Policie prováděla prověřování/vyšetřování na základě oznámení, které učinil poškozený – žalobce – dne [REDAKCE] 2019. Z odůvodnění usnesením vyplynulo, že žalobce ani jeho synové si přesně nebo alespoň přesněji nepamatovali časové údaje jednotlivých dílčích událostí. Přesnější časové údaje se nepodařilo získat ani z popisných dat jednotlivých snímků, pouze jediný snímek měl zachovány komplexní popisné údaje. Nebylo tak možno posoudit, jaké byly časové prodlevy mezi pořízením jednotlivých chronologicky navazujících snímků, a od toho pak odvozovat, jak rychlý byl proces odlomení nebo zalomení dubové větve, jejího zavěšení v koruně dubu a jejího konečného pádu na zem. Nebylo tak možno pracovat s přesnými údaji než, jaké byly získány. Jednání [REDAKCE] v předmětné situaci vyhodnotil policejní orgán jako značně nezodpovědné. Po celou dobu od pádu topolového vrcholu až do pádu zlomené dubové větve se pohybovali po cestě kolem padlého torza a nevšimli si, že z koruny dubu visí dolů dlouhá větev, která zasahovala až přibližně 2 metry nad zem.
 - Z listiny, znaleckého posudku [REDAKCE] č. 74/1/20 ze dne 1. 9. 2020, bylo zjištěno, že znalec měl mimo jiné k dispozici odříznutý pahýl zlomené dubové větve a dne 21. 1. 2020 provedl místní ohledání. Znalec posuzoval stav dubu, ze kterého došlo k odlomení větve. Znalec zjistil, že celkově se strom jevil v dobrém zdravotním stavu,
- Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

přiměřeně vitální. Z provozně bezpečnostního hlediska se jednalo o strom stabilní, bez vážnějšího narušení statických poměrů, provozně byl bezpečný. Do dubové větve, která se dne [REDACTED] 2019 zlomila a spadla na zem, byl v období minimálně od [REDACTED] 2019 do [REDACTED] 2019 zavěšen vrchol sousedního topolu osiky. Dubová větev byla před vlastním statickým selháním v oblasti budoucího zlomu narušená několik desítek centimetrů dlouhou podélnou prasklinou protínající napříč dřevní válec. Tato prasklina nevznikla samovolně, ale v důsledku zaklesnutí zalomeného vrcholu topolu osiky do koruny dubu a následným delší dobu trvajícím zatížením dubové větve topolovým vrcholem. Nebýt statického selhání sousedního topolu osiky, větev dubu by byla naprosto v pořádku, bez poškození a bez zvýšeného rizika jejího statického selhání zlomem v oblasti poškození. K mechanickému poškození dubové větve, k jejímu nalomení, částečnému zlomu, dolomení, odtržení z pahýlu a pádu na zem nedošlo najednou v jednom okamžiku. V první fázi došlo k podélnému nalomení dubové větve v oblasti budoucího zlomu. Vznik této praskliny souvisel se zaklesnutím zlomeného vrcholu sousedního topolu osiky do předmětné dubové větve. Prasklina mohla vzniknout již v okamžiku zaklesnutí topolového vrcholu do dubové větve a následně se zvětšovat. Mohla, ale také vzniknout až vlivem stále většího zatížení dubové větve vrcholem topolu osiky. Tato prasklina se mohla s ohledem na tmavé probarvení dřeva při jejích vnějších okrajích po obvodu dřevního válce v dubové větvi vyvíjet po dobu dvou až tří měsíců před vlastním zlomem větve. Zalomený vrchol topolu osiky byl do koruny dubu s jistotou zaklesnutý ke dni [REDACTED] 2019, což dokládaly panoramatické snímky zveřejněné na internetových stránkách webového serveru Seznam.cz. K poškození dubové větve podélnou prasklinou několik desítek centimetrů dlouhou prostupující napříč dřevním válcem v celé jeho šíři bylo třeba vnější síly, zde působené zalomeným vrcholem topolu osiky, který se následkem špatného zdravotního stavu zlomil, svěsil do strany a zaklesnul do koruny dubu právě na předmětnou dubovou větev. Druhá fáze představovala nalomení nebo úplný zlom větve a její další setrvání v koruně dubu. K tomu došlo dne [REDACTED] 2019 v odpoledních až podvečerních hodinách v okamžiku pádu zlomeného vrcholu topolu osiky na zem. Třetí fáze představovala uvolnění odlomené části dubové větve z koruny a její pád na zem. Znalec uvedl, že není vyloučeno, že odlomená část dubové větve se pod vlastní tíhou samovolně uvolnila a spadla na zem. Nebylo přesně známo, jakým způsobem byla větev v koruně uchycená, zdá se zachytila o nějaké větve, zda se o větve svojí patou pouze opírala a u země se vzpírala o mladý topol osiku v podrostu, nebo zda například visela na nedolomené části větve. Jisté pouze je, že její uchycení nebylo nijak zvláště pevné. Znalec nevyloučil ani možnost uvolnění a pádu větve za působení vnější síly vyvolané člověkem. Příčinou náhlého uvolnění a pádu větve mohl být pohyb osob v bezprostřední blízkosti spojený s nějakou lidskou činností. Synové pana žalobce se údajně pokoušeli z cesty směrem do lesa odtáhnout padlý vrchol topolu osiky. Jeho pata spočívala v těsné blízkosti mladého jižního topolu osiky, přes který byla dubová větev skleslá svojí koncovou částí k zemi. Je tedy možné, že při hýbání se spadlým vrcholem topolu osiky došlo k pohybu, který byl impulsem k uvolnění dubové větve a jejímu pádu. Vyvolat uvolnění dubové větve a její pád na zem mohl nepatrný pohyb. Znalec uvedl, že nelze vyloučit ani možnost, že za k zemi svěšenou část dubové větve bylo vědomě zataženo. Ani v tomto případě by nejspíše nebylo potřeba příliš velké síly k tomu, aby se větev uvolnila. Při posuzování události nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by jednoznačně ukazovaly na některou z uvedených variant jako na jediný možný a správný průběh uvolnění zlomené dubové větve z koruny dubu a jejího pádu na zem. Na otázku, zda byla prováděna potřebná péče o předmětný dub ze strany vlastníka znalec uvedl, že předmětný dub je stromem bez provedených jakýchkoliv cílených pěstebních nebo zabezpečovacích zásahů, samovolně a přirozeně se

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

vyvíjí. K otázce, zda mohlo dojít k mechanismu poranění poškozeného žalobce, tak jak žalobce popisoval, znalec uvedl, že z dostupných informací, rozboru zjištěných skutečností a na základě provedené rekonstrukce události je velmi pravděpodobné, že zranění způsobila žalobci dubová větev způsobem, který popsal, tedy že dubová větev v počátku pádu padala dolů napřed svojí periferií tedy okrajem větve zakončeným tenkými větévkami. Na ně větev dopadla a vzepřela se o ně. Tyto koncové větévky jsou dosti pevné a pružné na to, aby větev na okamžik podržely ve svislé poloze a uvedly ji do dalšího pohybu. Větev na periferii jakoby napruží, odrazí, a poté padá již zcela k zemi. Zřetelně se pohybuje a padá silnější a těžší část větve do strany. S ohledem na délku odlomené větve, která byla odhadnuta na celkových 10 m, znalec předpokládal dopad její paty 3 m až 4 m za linii vstupní brány na zahradu [REDAKCE]. Nejsilnější část větve dopadla do prostoru mezi linií vstupní brány na zahradu [REDAKCE] a garáží. Znalec vyhodnotil v předmětné situaci jednání [REDAKCE] jako značně nezodpovědné. Všichni tři se po pádu vrcholu topolu osiky pohybovali po cestě kolem padlého torza, všichni tam procházeli a dle jejich výpovědi si vůbec nevšimli, že v koruně dubu je poškozená větev, která je skloněná k zemi, nebo v konečné fázi k zemi přímo visí téměř svisle. Zlomená dubová větev byla velice dlouhá a svým koncem zasahovala 2 m nad zem, možná i níže. Musela tudíž být, v jinak zcela volném prázdném prostoru pod korunou dubu, dobře patrná a nepřehlédnutelná. Přirozené je do nebezpečného prostoru vůbec nevstupovat. Pokud je vstup nezbytný, je nutné se přesvědčit, že v korunách stromů nevisí žádné nebezpečné části, vstupovat do něho s ochrannou přilbou, kterou žádný z [REDAKCE] nepoužil. Při pohybu i při jakékoliv činnosti je třeba být velice obezřetný. Pokud je situace v korunách stromů nepřehledná, je třeba počítat s tím, že se z korun poškozených stromů může nějaká část uvolnit a spadnout na zem.

8. Ze zprávy Fakultní nemocnice [REDAKCE], Ortopedické kliniky, soud zjistil, že žalobce byl hospitalizován v době od 1. 7. 2019 do 10. 7. 2019, na tuto kliniku byl přeložen z neurochirurgie. Podle obsahu zprávy byl žalobce dne [REDAKCE] 2019 zavalen větví a utrpěl vícečetná zranění: zlomeninu laterálního tibiálního platu vlevo, subarachnoidální hemoragii vlevo, fissuru kalvy, tříštivou zlomeninu pravého klíčku a zlomeninu III. a IV. žebra vpravo.
9. Z předžalobní výzvy ze dne 22. 7. 2021 bylo zjištěno, že žalobce vyzval pana [REDAKCE] a paní [REDAKCE] k zaplacení částky 2 930 825,45 Kč. Uvedl, že dne [REDAKCE] 2019 došlo v důsledku pádu větve stromu rostoucím na jejich pozemku ke zranění žalobce. Žalobce požadoval po uvedených osobách zaplacení částky 240 731,75 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy na zdraví za vytrpěné bolesti a zaplacení částky 2 690 093,70 Kč z titulu ztráty na výděлку.
10. Výslechem svědka [REDAKCE] bylo zjištěno, že dva roky po pádu stromu v roce 2019 došla svědkovi předžalobní výzva, předtím se na svědka nikdo s ničím neobrátil. Svědek a jeho sestra mají v katastrálním území [REDAKCE] každý polovinu malého lesního pozemku, jsou na něm asi 4 duby. V předžalobní výzvě se nepsalo, o jaký konkrétní strom by se mělo jednat. Svědek se jel hned na místo podívat, ale neviděl jsem tam žádné známky ulomení větve ze stromu. Svědek si nevybavil, že by měli na pozemku osiku. O tom, že žalobce byl zraněn, se svědek dozvěděl v roce 2021 až v souvislosti s předžalobní výzvou. Pokud se vyskytne nějaká uschlá či spadá větev, tak je obvyklé, že volají vlastníkům. Žalobce svědka nekontaktoval s tím, že na pozemku svědka a jeho sestry je nějaká ulomená větev. Svědka nekontaktovala ani jiná osoba. Pokud bylo svědkovi známo, tak s problémem suché osiky se nikdo neobrátil ani jeho sestru.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

11. Z odborného posudku zpracovaného [REDAKCE] pod č. 1/2022 soud zjistil, že součástí tohoto posudku tvoří technická zpráva TZ GEO 103/2022 zpracovaná [REDAKCE] úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem. Podle provedeného zaměření a grafického vyznačení se pařez topolu osiky nachází na parcele [REDAKCE]. Dub letní, stále rostoucí, se nachází na parcele č. [REDAKCE] vše v katastrálním území [REDAKCE]. [REDAKCE] uzavřel, že dub letní byl v době nekontrolovatelného pádu větve vitální a zdravý. Příčinu pádu větve [REDAKCE] spatřoval v zavěšení části ulomené koruny z osiky, a to v neznámém čase na větev dubu, která se později zlomila.
 12. Z předžalobní výzvy ze dne 14. 6. 2022 soud zjistil, že žalobce vyzval žalovaného k zaplacení částky 2 930 825,45 Kč, a to nejpozději do 22. 6. 2022. Žalobce požadoval zaplacení částky 240 731,75 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy na zdraví za vytrpěné bolesti a zaplacení částky 2 690 093,70 Kč z titulu ztráty na výdělku.
 13. Z reakce žalovaného ze dne 24. 6. 2022 bylo zjištěno, že žalovaný odmítl žalobcovu žádost na zaplacení částky 2 930 825,45 Kč s tím, že se o požadavku žalobce dozvěděl až z předžalobní výzvy a žalovaný se teprve musí s celou záležitostí seznámit.
 14. Z posudku o invaliditě ze dne 4. 3. 2021 soud zjistil, že žalobce dne [REDAKCE] 2019 utrpěl polytrauma, a kromě toho byl žalobcův zdravotní stav i jinak dlouhodobě nepříznivý, v důsledku čehož jeho pracovní schopnost poklesla o 40 %. Za den vzniku invalidity byl označen 6. 8. 2020.
 15. Výslechem svědka [REDAKCE], žalobcova syna, bylo zjištěno, že sám byl na místě už po obědě a věděl cca měsíc, že v koruně dubu leží uschlá osika. Mezi 15. a 16. hodinou došlo k pádu osiky, spadla přes cestu a zasahovala až k pozemku s chatou. Svědek volal žalobci, co se stalo. Žalobce někomu volal, a zjišťoval, co se spadlým stromem. Pak žalobce volal nazpět, že to má rodina odklidit sama. Na místo pak přijel žalobce a svědkův bratr [REDAKCE]. Bratr nacouval s autem, najednou se ozvala rána a žalobce ležel u garáže, křičel a byl v křeči. Stalo se to, že spadla dubová větev, která se vymrštila jak při skoku o tyči. V době, kdy spadla větev, tak svědek a jeho bratr [REDAKCE] stáli na cestě. Svědek si nevšiml, že by předtím tato dubová větev někde visela, nebylo na ní ani nic suchého. V době, kdy větev padala, tak žalobce stál u garáže, žalobce byl tak dva metry od branky a jeden metr od garáže. Větev spadla na cestu, a pak se vyhoupla až na pozemek [REDAKCE]. Větev zasáhla žalobce do hlavy nejsilnějším koncem, kterým rostla u kmene stromu. Svědek předtím fotil uschlou osiku, ale poté, co spadla dubová větev, už nefotografoval, běžel k žalobci a volali záchranku. Svědek větev blíže nezkoumal, staral se o žalobce a nepořádek, co tam zůstal, pak odklidil svědkův bratr [REDAKCE]. Svědek nevolal nikoho z lesů nebo z města, jel hned za sanitkou se žalobcem. Hasiči ani policie na místě nebyli. Od pádu osiky do pádu dubové větve mohla uběhnout tak jedna hodina, ale svědek si nebyl jistý. Osiku neodstraňoval, jen ji trochu odsunul, aby mohl otevřít branku. Osika ležela v korunách už delší dobu, jiné větve si svědek nevšiml, že by tam visela. Větve pak odstraňoval svědkův bratr, aby tam záchranáři mohli přijet s lehátkem pro otce. V době pádu dubové větve byl na místě svědek, jeho bratr [REDAKCE] a žalobce. Do příjezdu záchranky se na místě nic neřezalo, svědek na to neměl žádné nářadí, jediné ulámal nějaké větvičky z osiky rukou. Do příjezdu záchranky tam nikdo nic neřezal.
 16. Výslechem svědka [REDAKCE], žalobcova syna bylo zjištěno, že přijel na chalupu a viděl spadlou větev osiky, bratra [REDAKCE] na cestě a žalobce za bránou. Žalobce říkal, ať už se
- Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

začne něco dělat, v tom svědek zaslechl nějaké šustění, otočil se, trochu popoběhl, a přes záda ho šlehly větvičky z dubové větve. Otočil se, a viděl, že žalobci něco je a že dubová větev leží vedle žalobce. Svědek neviděl přímo zásah žalobce větví a neviděl, jakou dráhu větev vykonala. Zjistil, že žalobce je zraněn, volala se záchranka. Svědek přijel na místo proto, že ho přivolal žalobce, aby svědek přijel odstraňovat uschlou větev osiky, která tam spadla. Svědek si dříve nevšiml, že by tam nějaká uschlá větev byla. Ohledně časových údajů svědek uvedl, že po žalobcově zavolání jel na místo z [REDAKCE] cesta mohla trvat odhadem 40 minut. Dojel na místo, zaparkoval a během krátké chvíle dubová větev spadla. Mohlo být po druhé hodině odpoledne. Od svědkova příjezdu na chatu do pádu dubové větve uplynuly maximálně minuty. Svědek žádné náčiní nepřivázel, přijel osobně pomoci, nářadí bylo na chalupě. V době, kdy svědek dojel na místo, tak uschlou osiku nikdo neřezal, tato práce by pak byla na svědkovi. U pádu dubové větve byl svědek, jeho bratr [REDAKCE] a žalobce. Žalobce udeřila ta silnější strana větve, měl poraněnou hlavu, sedřený obličej, tekla krev z úst, jinak nebylo nic vidět. Po příjezdu záchranky svědek pak pilou prořezal cestu pro záchranáře. Poté, co žalobce odvezli záchranáři, ještě ten den večer svědek dřevo rozkrájel pilou a dal na stranu, aby mohl zavřít bránu k chatě. Večer v ten den na místě pořídil fotodokumentaci, předložil fotografii pořízenou v 19:35 hod., 23. 6. 2019.

17. Výslechem svědka [REDAKCE], bylo zjištěno, že v roce 2019 byl zaměstnancem Městských lesů Hradec Králové a.s. a pracovní poměr stále trvá. Svědek byl a je zaměstnán na pozici [REDAKCE], katastrální území [REDAKCE] spadá do jeho působnosti. Svědek osobně chodí každý den do lesa a nachodí denně přibližně 5 km. Pokud by zjistil v lese nějakou situaci na porostu, která by mohla případně způsobit škodu, tak by tuto situaci okamžitě řešil. Přivolal by příslušné zaměstnance s technikou a věc by řešili bezprostředně. Pokud by spatřil situaci, že do dubu na pozemku ve správě Městských lesů Hradec Králové a.s. je zaklesnutá ulomená větev ze sousedního pozemku, tak by tuto situaci řešil. Za situace, kdy by strom s ulomenou větví byl na pozemku jiného vlastníka, tak by uvědomil vlastníka pozemku, protože Městské lesy nemohou odstraňovat stromy jiných vlastníků. Svědek si nevšiml při svých obchůzkách situace, tedy že by ze sousedního pozemku byla zaklesnutá ulomená větev do stromu na pozemku žalovaného. Svědek věděl, kde se v katastrálním území [REDAKCE] nacházejí parcely [REDAKCE] a č. [REDAKCE]. V roce 2019 tyto pozemky procházel, ale konkrétní zjištění o pozemcích si nevybavil. V roce 2019 před pádem dubové větve nebyl svědek nikým kontaktován a informován o tom, že v inkriminovaném místě je nebezpečná situace hrozící pádem větve.
18. Výslechem svědka [REDAKCE], zaměstnance Městských lesů Hradec Králové a.s., soud zjistil, že svědek se dověděl o tom, že v roce 2019 byl žalobce zraněn tím, že na něho spadla větev z osiky, která rostla na pozemku sousedícím s pozemkem žalovaného. Svědek následně zjistil, že z dubu, který stojí na pozemku žalovaného, byly uříznuty dvě větve a došlo k tomu asi 14 dní poté, co spadla větev z osiky. Dubové větve nebyly tak silné, jejich průměr byl do 15 centimetrů a tyto větve byly z místa odvezeny. Dub je jinak zdravý, nejsou na něm vidět žádné ulomeniny, jsou tam pouze tyto stopy po odříznutých větvích. Jedná se o dvě stopy. O odříznutí větví svědek věděl proto, že na místě byla najetá plošina a řekli o tom sousedé z okolních chat. Konkrétní jména těchto osob svědek neznal. O daném odřezu dvou větví se svědek dozvěděl na základě upozornění hajného pana [REDAKCE] tak se dojeli podívat na místo. Tam zjistili, že došlo k odřezu, větve byly odřezány poměrně daleko od kmenu. Na základě tohoto zjištění se poptali v okolí a tam jim lidé řekli, že viděli plošinu. Nic dalšího nezjistili, ani nijak dál nepátrali, protože nedošlo k nějaké zásadní škodě na majetku města. V době přibližně 14 dní po pádu osiky svědek na

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

místě zjistil, že tam byla rozřezaná a zpracovaná osika, která ležela naproti domku žalobce. Městské lesy tuto osiku nezpracovávaly.

19. Výsledkem svědka [REDAKCE] bylo zjištěno, že je bývalým zaměstnancem Městských lesů Hradec Králové a.s. Svědkovi bylo připomenuto, že jeho výslech se týká období roku 2019 a okolností souvisejících se zraněním žalobce po pádu větve stromu. Svědek si pamatoval, že mu žalobce telefonoval v souvislosti s pádem větve, ale měl nový telefon, tudíž se nedalo dohledat, kdy telefonát mezi svědkem a žalobcem proběhl. Když žalobce se svědkem hovořil o spadlé části, hovořil o dubové větvi, ale svědek si tím nebyl jistý. Žalobce telefonoval svědkovi asi v poledne, časovým údajem si svědek nebyl jist, mohlo to být i později. Žalobce telefonoval, že jede k sobě na chatu, že tam leží nějaká větev přes cestu. Žalobce říkal, že nemůže dohnat svědkova kolegu pana [REDAKCE] ten měl na starosti rajon se žalobcovou chatou. Svědek a pan [REDAKCE] byli u Městských lesů Hradec Králové v té době na stejné pozici, která se označovala [REDAKCE]. Svědek řekl žalobci, že kdyby to bylo ve svědkově revíru, tak by se dojel podívat na místo a případně by žalobci vystavil papír na to, aby si mohl větev sám zpracovat. Tak to obvykle dělali, povolení se vystavovalo na předtištěném formuláři Městských lesů Hradec Králové. Městské lesy pro to měly pravidla, kdy se dovolovalo samozpracování spadlé větve občanům. Pravidlem bylo to, že spadlá část musela mít průměr do 15 cm v nejsilnější části větve. Bylo to tak proto, že v určité době Městské lesy povolovaly zpracování v podstatě každému, ale pak se stal v lese smrtelný úraz, takže se nastavila tato pravidla. Svědek žalobci nepovolil, aby si větev odklízел a zpracovával sám, nebylo to v jeho rajonu, tudíž ani ve svědkově pravomoci. Žalobce volal svědkovi proto, že znal svědka z titulu loveckých povolenek. Pokud někdo sám zpracovává spadlé větve, není tomu tak, že nemusí nic zaplatit. Je určeno, jakou částku má za povinnost samozpracovatel zaplatit. Částka se platila tomu hajnému, který samozpracování povolil, vystavil pak na to předtištěný formulář. V případě žalobce by doklad vystavoval pan [REDAKCE].
20. Místním šetřením byla zjištěna situace na místě samém, kdy žalobce a svědci popsali, kde se v okamžik pádu dubové větve nacházeli a označili místo, kam podle nich dubová větev dopadla.
21. Z dalších důkazů nebyla učiněna zjištění podstatná pro rozhodnutí ve věci. Soud také neprovedl další důkazy, neboť skutkový stav pro rozhodnutí ve věci byl dostatečně zjištěn. Nebylo zadáno zpracování znaleckého posudku, neboť s ohledem na uplynutí doby od června 2019 nemělo význam znovu zkoumat stav dubu, ze kterého se větev odlomila. Stav dubu posoudil [REDAKCE] a také znalec v rámci vyšetřování /prověřování ze strany Policie ČR. I když znaleckým posudkem soud provedl důkaz jako listinou, byly z této listiny zjištěny důležité skutečnosti pro rozhodnutí ve věci a soud se při rozhodování obešel bez znaleckého zkoumání.
22. O skutkovém stavu věci soud uzavřel, že dne [REDAKCE] 2019 žalovaný nezanedbal náležitý dohled nad lesním pozemkem parcelní číslo [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], obci Hradec Králové, a soud neměl za zjištěné a prokázané, že žalobcovo zdraví bylo poškozeno v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním žalovaného. Žalovanému tudíž nevznikla povinnost nahradit žalobci vzniklou újmu.
23. Soud jednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Hmotněprávní posouzení věci vychází zejména ze zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o. z.). Dále soud vycházel ze zákona č. 289/1995 Sb.,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), a z judikatury aplikovatelné na danou věc.

24. Podle § 4 odst. 1 o. z. se má za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.
25. Podle § 4 odst. 2 o. z. činí-li právní řád určitý následek závislým na něčí vědomosti, má se na mysli vědomost, jakou si důvodně osvojí osoba případu znalá při zvážení okolností, které jí musely být v jejím postavení zřejmé. To platí obdobně, pokud právní řád spojuje určitý následek s existencí pochybnosti.
26. Podle § 2900 o. z. vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.
27. Dle § 2904 o. z. újmu způsobenou náhodou nahradí ten, kdo dal ze své viny k náhodě podnět, zejména tím, že poruší příkaz nebo poškodí zařízení, které má nahodilý újmu zabránit.
28. Podle § 2910 o. z. škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.
29. Podle § 2918 o. z. vznikla-li škoda nebo zvětšila-li se také následkem okolností, které se přičítají poškozenému, povinnost škůdce nahradit škodu se poměrně sníží. Podílejí-li se však okolnosti, které jdou k tíži jedné či druhé strany, na škodě jen zanedbatelným způsobem, škoda se nedělí.
30. Podle § 2937 odst. 1 o. z. způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled; nelze-li takovou osobu jinak určit, platí, že jí je vlastník věci. Kdo prokáže, že náležitý dohled nezanedbal, zproští se povinnosti k náhradě.
31. Podle § 19 odst. 1 lesního zákona platí, že každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.
32. Podle § 19 odst. 2 lesního zákona při vstupu do lesa podle odstavce 1 je každý povinen přizpůsobit své jednání stavu přírodního prostředí v lese a zvýšenému nebezpečí, které je se vstupem do lesa spojeno, a dbát své osobní bezpečnosti nebo bezpečnosti osob svěřených. Uvedená povinnost platí i při pohybu na účelových komunikacích v lese, vyznačených stezkách, pěšinách a trasách, odpočinkových místech a tábořištích. Vlastník lesa neodpovídá za škody na majetku, zdraví nebo životě vzniklé při využití práva podle odstavce 1, ledaže by škodu způsobil úmyslně.
33. V posuzované věci bylo prokázáno, že žalobce byl vážně zraněn, pravděpodobně úderem spadlé větve. Pokud by se jednalo o větev z dubu rostoucího na pozemku žalovaného, který jako vlastník strom dohlížel, pak bylo provedenými důkazy prokázáno, že žalovaný péčí

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

o lesní porost nezanedbával. Lesní pozemky v katastrálním území [REDAKCE] měl na starost svědek [REDAKCE] – výpověď tohoto svědka bylo prokázáno, že žalovaný v daném území postupoval natolik pečlivě a obezřetně, jak po něm šlo rozumně požadovat vzhledem ke konkrétní situaci daného lesního pozemku o výměře 511 984 m². Tzv. prevenční povinnost vlastníka lesa není povinností absolutní a žádné ustanovení žalovanému neukládá povinnost předvídat každý v budoucnu možný vznik škody. Ani splnění prevenční povinnosti nemůže zcela vzniku škod zabránit, přičemž jediným stoprocentně efektivním opatřením, které by vyloučilo vznik podobných škod, by bylo vymýcení celého lesního porostu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 18/2018).

34. Po provedeném dokazování soud neměl za dostatečně zjištěný skutkový stav o době, průběhu a sledu událostí, jež vyústily ve zranění žalobce. Na daném místě zasahovala záchranná služba, která přijala výzvu k výjezdu za zraněným žalobcem v 19:04 hodin dne [REDAKCE] 2019. Žalobce tvrdil, že k pádu osiky došlo mezi 15. až 16. hodinou, ve shodě se žalobcovým tvrzením vypověděl svědek [REDAKCE]. Pokud by měl být žalobce zraněn okolo 17. hodiny, pak do přivolání záchranné služby by uplynuly cca 2 hodiny. Nebyla uvedena žádná tvrzení rozhodujících skutečností, o tom, co se událo v době mezi 17. a 19. hodinou. Žalobce k upřesnění časového sledu událostí nenavrl žádné další důkazy (například údaje z historie volání v mobilních telefonech), tudíž soud nemohl učinit jednoznačný a konkrétní závěr o časovém sledu, jenž předcházel žalobcovu zranění.
35. Provedenými důkazy bylo prokázáno, že žalobce i jeho synové si počínali nezodpovědně. Nebylo prokázáno, že žalobce měl od žalovaného, resp. od Městských lesů Hradec Králové a.s. souhlas ke zpracování spadlých větví svépomocí. Po pádu větví topolu osiky se žalobce i jeho synové pohybovali v nebezpečném prostoru a nevěnovali náležitou pozornost možnosti hrozícího nebezpečí pádu dalších větví či stromů. V dané situaci by bylo odpovídajícím a rozumným řešením přivolat hasiče a ponechat odstranění spadlých větví na odbornících. Zde je třeba připomenout, že do lesního zákona byla zakotvena deklaratorní povinnost každého návštěvníka lesa přizpůsobit své jednání stavu přírodního prostředí. Pokud došlo k samovolnému pádu topolu osiky, pak nebylo rozumné do prostoru vstupovat (navíc bez ochranných pomůcek) a vystavovat se možnému zranění. Žalobce tedy přispěl ke vzniku škody rozhodující měrou tím, že nepřizpůsobil své chování na místě vzniklé nebezpečné situaci.
36. S ohledem na výše uvedená skutková zjištění a právní posouzení věci soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení (výroky II, III) soud rozhodl v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť žalovaný, podporovaný vedlejším účastníkem, se žalobě úspěšně ubránil. Náklady řízení spočívaly v paušální náhradě hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon (§ 1 a násl. vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu). Žalovaný učinil v řízení celkem 15 úkonů po 300 Kč, náhrada žalovaného tak činí celkem 4 500 Kč. Vedlejší účastník učinil v řízení celkem 12 úkonů po 300 Kč, náhrada vedlejšího účastníka tak činí celkem 3 600 Kč.
38. Důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by soud právo na náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti nepřiznal, nevyšly v průběhu řízení najevo (§ 150 občanského soudního řádu).

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

39. Lhůta k plnění byla stanovena dle § 160 odst. 1 občanského soudního řádu.

Poučení

Proti rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení stejnopisu rozhodnutí u Okresního soudu v Hradci Králové ve dvojím vyhotovení. Věcně a místně příslušným k projednání odvolání je Krajský soud v Hradci Králové.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost uloženou vykonatelným rozhodnutím, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí soudem nebo návrh na exekuci.

Hradec Králové 19. srpna 2024

JUDr. Ivana Dušáková v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].